

04. Dziedziczenie

1 Dziedziczenie

Dziedziczenie (ang. *inheritance*) jest mechanizmem umożliwiającym współdzielenie funkcjonalności między klasami. Klasa może dziedziczyć po innej klasie — taką klasę nazywamy *pochodną* lub *potomną* (ang. *subclass*, *derived class*, *child class*) — co oznacza, że oprócz swoich własnych atrybutów oraz metod, uzyskuje także te pochodzące z klasy, z której dziedziczy — nazywanej klasą *bazową* (ang. *base class*, *superclass*).

```
1 class Animal {
2     public:
3         Animal() { age = 0; }
4         int getAge() { return age; }
5
6     protected:
7         int age;
8 };
9
10 class Cat : public Animal {
11     public:
12         Cat() { }
13 };
```

W klasie Cat dostępne są teraz atrybuty i metody z klasy Animal, dla których określono dostęp na poziomie public lub protected:

```
1 Cat cat;
2 std::cout << cat.getAge() << std::endl;
```

Zadanie 01 Zapoznaj się z kodem źródłowym zawartym w pliku *pob04-animals.cpp*. Dopisz klasy Dog oraz Lion dziedziczące z klasy Animal, które w konstruktorze wypiszą komunikat „tworze obiekt klasy XYZ”. Utwórz obiekty tych klas, co zaobserwowałeś?

2 Zmienna this

Zmienna *this* umożliwia odwołanie się w metodach niestatycznych (wszystkie, które do tej pory poznaliśmy) do obiektu, na rzecz którego dana metoda została wywołana. Dzięki temu możliwe jest np. uzyskanie dostępu do atrybutu przykrytego przez nazwę argumentu:

```
1 Animal(int age) {
2     this->age = age;
3 }
```

Zadanie 02 Do klas Dog oraz Lion dopisz jednoargumentowe konstruktory inicjalizujące wartość atrybutu age, przyjmujące argument w postaci int age.

Zadanie 03 Utwórz obiekty klasy Dog oraz Lion używając konstruktora jednoargumentowego. Wywołaj dziedziczone metody `getAge()` (odkomentuj odpowiednie linie).

Zadanie 04 Co się stanie jeżeli fragment `Dog : public Animal` zostanie zastąpiony przez `Dog : protected Animal` lub `Dog : private Animal`?

Zadanie 05 Dopisz metodę `getHumanAge()` w klasie Dog, która zwróci wiek zwierzęcia w ludzkich latach (wynikiem ma być wiek zwierzęcia pomnożony przez 4). Dla sprawdzenia odkomentuj odpowiednie linie.

3 Dziedziczenie wielokrotne

W języku C++ możliwe jest dziedziczenie po kilku klasach jednocześnie:

```
1 class Cat : public Animal, public Pet {  
2     // ...  
3 }
```

Zadanie 06 Jakie problemy mogą wystąpić podczas wielokrotnego dziedziczenia? Zwróć uwagę na mogące się pokrywać nazwy w klasach bazowych. W jaki sposób możliwe jest uzyskanie do nich dostępu?

Zadanie 07 Odkomentuj klasę Pet. Zmień definicję klasy Dog, aby dziedziczyła również z klasy Pet. Zwróć uwagę na to, że przy tworzeniu klasy pochodnej wywoływany jest konstruktor bezargumentowy klasy bazowej. W jakiej kolejności wywoływane są konstruktory gdy klasa dziedziczy po kilku klasach? Sprawdź co się stanie gdy zamienisz kolejność dziedziczenia.

Zadanie 08 Dodaj dwuargumentowy konstruktor do klasy Dog(`int age, std::string name`), który poza wiekiem ustawi również imię zwierzęcia. Przetestuj odpowiednim fragmentem kodu.

Zadanie 09 Naszkicuj diagram dziedziczenia przedstawionych klas. Zwyczajowo zależność *B dziedziczy z A* oznacza się poprzez narysowanie strzałki od B do A.